

Valencià. La gran majoria d'ells són argentins, equatorians i colombians.

El cens d'autòctons a l'estranger. El cens municipal d'espanyols que viuen a l'estranger representa el 3,8% del total municipal. Un índex prou important. En canvi, als Països Catalans baixa a l'1,8%. La diferència s'explica per l'emigració espanyola cap a l'estranger, que és considerablement més important que la nostra. Es tracta de ciutadans amb dret a vot en totes les eleccions i no només –com els estrangers de la UE residents– a les municipals. Com que poden votar en les autonòmiques, que se celebren únicament al País Valencià i Balears, la comparació ha de deixar fora el cas del Principat.

A més, per avaluar l'impacte d'aquests votants s'ha de restar del cens total el nombre de residents estrangers que no poden votar en les autonòmiques. Així, trobem que mentre que a Espanya el pes dels cens de l'emigració és el de 3,9% sobre el conjunt autonòmic, a les Illes és únicament de l'1,4% i al País Valencià de l'1,5%.

Tot i la migradesa dels índexs, no convé menysprear el potencial d'aquest vot en el cas illenc. Perquè la llei electoral balear crea quatre circumscipcions molt petites, inclosa l'illa de Formentera, que tria un sol diputat, que sol tenir una importància decisiva perquè el PP tingui o no majoria absoluta. I en aquesta petita illa (vegeu el requadre del cas de Formentera), el vot dels emigrants a l'Argentina, o dels seus descendents amb dret de sufragi, ha estat motiu d'escàndol en el passat i per ventura podria ser important a les properes eleccions.

En resum, malgrat que el cens d'estrangers és encara percentualment molt baix, l'evolució demostra que cada cop són més els nostres conciutadans europeus que, tot i haver nascut en altres països, s'inscriuen per votar en les eleccions municipals dels Països Catalans.

I potser seran essencials per formar majories en alguns consistoris el proper 27 de maig.

*Xevi Camprubí
Víctor Maceda
Miquel Payeras*

Tots els partits dels Països Catalans estableixen estratègies per intentar fer-se amb el vot dels estrangers: tant dels europeus com dels extracomunitaris.

A la caça del vot estranger

Laugment dels estrangers al cens de les eleccions municipals, així com la presència d'immigrants de fora de la UE amb dret a vot tant als comicis locals a tots els Països Catalans com als autonòmics al País Valencià i a les Illes Balears ha despertat l'interès dels partits polítics. Són borses de vot de poca importància quantitativa, però comencen a ser un objectiu per assolir.

El cas balear. A les Illes no ha quallat mai un partit d'estrangers *ad hoc*. Hi hagué un intent, en la segona meitat dels anys noranta, quan un empresari

alemany resident a Mallorca –fabricant de salsitxes– promogué la creació del que mediàticament va ser batejat com el “partit dels alemanys”. Tanmateix, no arribà a concretar-se. Són els partits establerts i amb representació els que intenten connectar amb els votants estrangers. El PP manté una clara estratègia de penetració en aquests àmbits d'ençà fa bastant de temps. Per darrere, el PSOE i UM també ho intenten, amb sort diferent. I el Bloc, a molta distància dels altres, fa el que pot.

Els conservadors són els que més treballen la immigració. Iniciaren la tasca en anteriors legislatures. Entre 1995 i 1999 s'acostaren als residents europeus, que bàsicament estaven organitzats a través de Ciudadanos Europeos, una entitat que mantingué estretes relacions de col·laboració amb institucions governades pel PP. Però ha estat durant aquesta legislatura quan els conservadors han establert una estratègia a posta per obtenir tant el vot dels estrangers de la Unió Europea residents com el dels immigrants de països de fora de la Unió que tenen dret a sufragi. I també, no ho obli-

Nuevos Mallorquines
info@nuevosmallorquines.com PERIÓDICO GRATUITO Menorquines y Pitiusos
Publicat i distribuït per Cívica Gestión S.L. - Año 3 - nº 52 - Palma de Mallorca, Abril de 2007

 <p>El gobierno central subvencionará a entidades que trabajan en la atención a inmigrantes Página 3</p>	 <p>Filasma celebró su 10º Aniversario y recibió un reconocimiento por sus proyectos solidarios en Filipinas Página 4</p>	 <p>Se crea la Casa de Bulgaria en Mallorca "Bazpu" que promocionará su lengua, cultura y danzas Página 14</p>
		

dem, els de la immigració espanyola. Aquest últim objectiu l'intenta assolir mitjançant un tracte preferencial –del Govern i de tots els ajuntaments conservadors– a les cases regionals i amb gestos de tipus lingüístic, com ara que el president Jaume Matas parli en castellà de tant en tant al Parlament adreçant-se a la immigració, així com també ho fan sovint tots els dirigents i càrrecs governamentals en les seves compareixences públiques. El bilingüisme –entès com ho fa el PP: que cadascú ha de parlar el que vol i no que tothom sàpiga els dos idiomes– és un element clau de l'estratègia electoral conservadora. Pel que fa als estrangers de la Unió, els ajuntaments del PP els tracten, en cada localitat, amb atencions fora mida. Per exemple, a Calvià, on la colònia de censats estrangers supera el 10%, l'alcalde, Carlos Delgado, del PP, organitzà sopars i dinars amb grups d'aquests ciutadans perquè li "expressin les seves preocupacions". Segons l'oposició al PP, l'estratègia conservadora de captació del vot immigrant té un instrument essencial en la Conselleria d'Immigració, que fou creada l'octubre del 2006. La seva activitat s'ha basat a contactar amb totes les organitzacions d'immigrants, especialment d'Amèrica del Sud, que són el col·lectiu més nombrós. El suport publicitari de la Conselleria a algunes de les revistes gratuïtes que editen –per exemple: *Nuevos Mallorquines*, *Menorquines y Pitiüsos*– és constant i molt considerable.

Des del Consell de Mallorca, UM també intenta connectar amb les associacions d'immigrants llatinoamericans. Dóna suport a revistes editades pels immigrants, ajuda a trobades festives –com una *parrillada* argentina, la setmana passada– i el partit manté contactes estables amb diversos grups organitzats. La presència del Consell en totes les iniciatives promogudes pels grups d'immigrants ha crescut els últims anys. UM té en aquesta estratègia un dels seus objectius preferents.

El PSOE inicià l'any 2004 els contactes amb grups d'immigrants. El fet de no disposar de poder institucional rellevant a les Balears llasta bastant les seves intencions. Així i tot –potser sota l'aixopluc de la mateixa estratègia de partit a àmbit estatal–, ha assolit una presència destacada en alguna de les revistes gra-

tuïtes editades pels immigrants, com *Baleares sin fronteras*, a l'últim número de la qual –primera quinzena d'abril– és entrevistada, amb honors de notícia més destacada a la portada, la diputada del PSIB-PSOE Aina Rado, que va deixar com un drap la política d'immigració del Govern balear.

Finalment, el Bloc intenta fer el que pot, que no és gaire. Sense cobertura institucional directa ni indirecta que li permeti acostar-se als immigrants, l'únic partit de la coalició que té contactes tradicionals en aquesta nova realitat social és EU.

Un milió a Catalunya. Al Principat, durant molts anys, un eslògan promogut per la Generalitat de Catalunya proclamava que "som 6 milions", amb l'objectiu d'integrar en aquesta xifra tots els habitants del Principat. Avui, però, a aquesta xifra ja cal afegir-hi més d'un milió, com a mínim. I és que a Catalu-

nya el col·lectiu de persones immigrades de fora de l'estat ja arriba, segons les darreres dades, al 13,7%, dels 7,2 milions d'habitants. Per tant, prop d'un milió de persones provenen d'altres indrets de fora de l'estat espanyol. D'aquests, però, només un petit percentatge poden votar, i són, bàsicament, els ciutadans europeus procedents de països comunitaris, prop de 135.000. Dels quals, només 46.173 s'han censat per votar. Això vol dir que el pes electoral dels ciutadans de fora de l'estat espanyol avui encara és reduït. Però també és indiscutible que en pocs anys, entre els processos de nacionalització i la incorporació al cens electoral de la segona generació d'aquesta immigració, el vot d'aquests col·lectius esdevindrà un element nou del mapa electoral català.

A les portes d'aquest futur immediat, els partits de Catalunya comencen a reaccionar davant l'inqüestionable fet migratori. I han començat a moure's per

intentar trobar mecanismes per poder afrontar aquesta realitat imparable com és la de la nova onada migratòria a Catalunya, ara, provinent de fora d'Espanya.

Així, els principals partits tenen tots algun tipus de càrrec orgànic encarregat d'establir relacions amb els col·lectius d'immigrants. Fins i tot, és cada cop més habitual que les formacions intentin integrar en les seves estructures ciutadans provinents de la immigració. I de fet, totes fan bandera de la seva capacitat d'integració remarcant la presència, avui encara testimonial, de militants o simpatitzants provinents d'aquesta nova immigració. Així, per exemple, en les eleccions del 2003, el PSC aconseguia situar al Parlament de Catalunya el primer diputat provinent d'aquesta nova immigració, Mohamed Chaib, president al seu torn de l'associació Ibn Batuta, una ONG que s'ha caracteritzat per ser un interlocutor preferent de l'ad-

ministració amb el Marroc. I és que, de fet, el col·lectiu marroquí és el més important d'entre els nous immigrants a Catalunya. Representen prop del 20%. Així, l'atenció per establir bones interlocucions amb aquests col·lectius s'ha convertit en un dels objectius dels partits. En els darrers anys de govern de CiU, també s'havien iniciat moviments d'aproximació a aquest col·lectiu. Així, per exemple, Otman Ben Mahjoub, de l'ONG Wafae, es va situar com un dels interlocutors entre l'administració catalana i el Marroc.

També les altres formacions han treballat l'acostament als nous col·lectius de ciutadans. ICV-EUiA són força presents a través del treball en diverses ONG i del sindicat CCOO. Un paper que també ha representat UGT, però que malgrat el vincle històric amb els socialistes, ha mantingut una acció més políticament transversal, en l'àmbit de la immigració.

Per la seva banda, ERC, i especialment des que va accedir al Govern de la Generalitat, ha intentat també l'acostament als col·lectius d'immigrants. En el cas dels republicans, però, han intentat diversificar les interlocucions. I, en el cas de la població provinent del nord d'Àfrica, han prioritzat el reconeixement dels sahrauís, un 80% d'aquest col·lectiu a Catalunya. Aquest reconeixement ha trobat sovint problemes amb el cos consular del Marroc, que no veu amb bons ulls el protagonisme oficial del poble amazic.

També les relacions amb els col·lectius centre i sud-americans és objecte d'interès. Així, en els darrers governs de CiU, Fasamcat (Federació d'Associacions Americanes a Catalunya), va esdevenir un dels interlocutors de referència de l'administració amb l'anomenat col·lectiu llatinoamericà. Amb un pes preeminent de Laura Rojas, d'origen veneçolà i de tendència conservadora. La seu de l'entitat era l'ICSI (l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana, ara Casa Amèrica, centre dirigit avui per Antoni Traveria, i anteriorment per Iago de Balanzó, militant d'UDC).

Per la seva banda, el PSC ha potenciat —per a molts impulsat— la creació de Fedelatina (Federación de Entidades Latinoamericanas de Catalunya), liderada per Javier Bonomi, que era el responsable de la sectorial d'immigració llatinoamericana dels socialistes. Fedelatina era crítica amb Fasamcat, que considerava massa conservadora. Però el fet és que el PSC amb aquesta operació intenta repetir el que en el seu temps va fer impulsant la federació de cases "regionals", per atreure els diversos col·lectius immigrants espanyols. Val a dir, però, que avui Fedelatina té en la seva cúpula representants propers a ICV i a ERC, tot i que especialment en el cas dels independentistes, respon més a una coincidència personal, d'un dels dirigents de Fedelatina i ERC, que no pas a una estratègia de la formació. De manera que la batalla política, malgrat que totes les formacions la neguen, en menor o major mesura es trasllada a les entitats d'immigrants.

Al País Valencià, només els grans van per l'immigrant. El secretari d'organització del PSPV-PSOE,

Vicent Sarrià, destaca que les estratègies del seu partit per atraure el vot estranger estan dividides en dos blocs, segons les raons que han fet que les diferents comunitats nacionals s'hagen establert al País Valencià: ja siga pel desig de gaudir del clima mediterrani o per trobar condicions de treball millors.

En primer lloc, i amb més temps al País Valencià, hi ha els ciutadans que viuen en terres valencianes per motius residencials, com és el cas de molta gent vinguda de països com el Regne Unit, Alemanya o Noruega. Pel que fa a aquests votants, localitzats majoritàriament a la costa de les comarques alacantines, el PSPV treballa mitjançant les seues forces germanes als països d'origen d'aquestes comunitats, com és el cas del Partit Laborista del Regne Unit o el Partit Socialdemòcrata Alemany. No en va, hi ha una agrupació laborista a Alacant.

A les comarques de la Marina el PSPV ha organitzat actes sectorials adreçats als col·lectius locals a través dels contactes dels partits germans que hi ha a cada municipi. A més, els socialistes valencians han engegat una campanya d'enviament de correus electrònics allà on hi ha concentracions de residents d'un mateix lloc d'origen en les llengües de les diferents comunitats. Aquests enviaments de correus s'adreces a associacions o col·lectius organitzats, ja que, segons Vicent Sarrià, "són

interlocutors vàlids". El secretari d'organització ha indicat que l'enviament de correus electrònics tindrà una incidència especial en la propera campanya electoral.

Per altra banda hi ha les comunitats de residents estrangers provinents d'Europa de l'Est, especialment els romanesos, molt presents a les comarques de Castelló i que per primera vegada podran votar en les eleccions municipals al País Valencià. Ací el PSPV segueix una estratègia semblant a la que aplica a les comunitats d'anglesos i alemanys. A través dels socialistes romanesos mantenen reunions amb els col·lectius d'immigrants, i també hi haurà enviament de correus electrònics.

A més d'això, Sarrià indica que en l'àmbit local cada agrupació tracta d'adreçar-se als col·lectius, però que no hi ha cap directriu per incloure estrangers a les llistes. "Si hi ha gent en les llistes electorals, és perquè es tracta de persones que ja s'han integrat als municipis", afegeix Sarrià, qui no s'està de criticar les que ell considera "polítiques clientelars" del Partit Popular a les comarques valencianes del nord pel que fa a la captació del vot immigrant.

En canvi, Esquerra Unida del País Valencià no té establerta cap política *ex professo* per atraure el vot de l'estranger. Segons Vicent Babiloni, coordinador de la Plana Alta, comarca on la presència de la comunitat romanesa és especialment alta, "no volem prometre

ajudes o subvencions, no volem comprar ningú".

Babiloni recorda que el treball d'Esquerra Unida amb la comunitat romanesa ve de l'any 2002, quan, arran de l'aprovació de la llei d'estrangeria, engegaren una campanya per ajudar els col·lectius que havien perdut el dret a associar-se, perquè pogueren fer-ho. Aleshores s'afiliaren a Esquerra Unida entre 20 i 25 ciutadans romanesos. "Intentem acostar-nos-hi amb les polítiques d'integració", afirma Babiloni, "no com els altres partits –en referència a PP, PSPV i Bloc–, que fins ara no se'n preocupaven". Per a Babiloni és simptomàtic el fet que a Castelló de la Plana s'hagi construït enguany l'oficina d'atenció a l'immigrant.

El Bloc Nacionalista Valencià no té preparada una campanya específica per als estrangers. Lluís Miquel Campos, secretari de comunicació i acció electoral, explica que el partit comença a detectar integracions en les llistes locals –a Altea (Marina Baixa) hi ha un anglès i un alemany en la candidatura–, encara que el mateix Campos assegura que els residents estrangers acudeixen d'entrada als partits polítics per tractar de solucionar problemes concrets.

Campos creu que els estrangers, sobretot els nouvinguts per motius laborals, encara no han articulat un comportament com a grup d'interès, però també que "tots els partits volen captar aquesta gent", segons les seues paraules. Aquest dirigent del Bloc considera que els estrangers que voten ho fan més per coneixement del candidat o per alguna vinculació, com per exemple els qui voten el cap de l'empresa on treballen. I cita el cas de Callosa d'en Sarrià (Marina Baixa) on el candidat del Bloc és un metge que treballa al centre de salut i on els nacionalistes esperen assolir bons resultats gràcies a la valoració que té el seu candidat entre els estrangers.

Pel que fa al Partit Popular, a l'hora de tancar aquest article cap responsable electoral havia atès les preguntes d'EL TEMPS, encara que la resta de forces polítiques han criticat durament els intents del PP d'atraure el vot immigrant, sobretot a les comarques de Castelló.

Borja Català
Miquel Payeras
Enric Rimbau